

Rozdílné Rodopisy Ježíše Krista v Matouši a Lukášovi

<http://www.lifeofchrist.com/life/genealogy/>

Matouš 1:1-17 a Lukáš 3:23-38 dávají rodopisy Ježíše. Matouš zaznamenává Josefův rodokmen, zatímco Lukáš dává rodinný strom Marie.

Výklad - Získejme nejprve náhled na rodopisy v jejich století. Naučme se proč Izraelci drželi důkladné rodinné zápisy.

Matoušova interpretace - Židovský pohled na předky z Josefa.

Zaznamenané ženy - Seznamte se s některou z mimořádných žen v Kristově rodokmenu.

Lukášovo vysvětlení - Řecké stanovisko na předky Marie.

O Josefovi - Specifické zpracování Kristova otce v rodopise.

Jojakímovo prokletí - Povězme si o tomto podivném proroctví které má ovlivnit panenský původ Ježíše.

Námítky - Přehled údajných nesrovnalostí v rodokmenech

Pozoruhodný závěr - Přístup, omezení a odkazy k dalším zdrojům.

1. Výklad

Výklad principů

Zlepšeme si úsudek na rodopis Ježíše, ono je důležité vědět některé z pojmů, které židé měli kvůli předkům v zápisech. Tato část hovoří o vlastnických právech, proroctví, a židovského použití slova *syn*

Vlastnická práva

Židé měli důkladně udržované precizní rodokmenní zápisy. Dělali to zejména, proto že dodržování práva v Izraeli bylo rodinné dědictví.

Když Židé osídlovali Izrael, tak rodům byly dávány části země jako jakési dědictví. Rodinám uvnitř každého rodu byly dány pozemky této země. Zem mohli obhospodařovat, rozvíjet, nebo prodat.

Všechny 50. roků usídlené rodiny mohly podat žádost k pozemkům země, které jejich předci přijali když byly původně distribuovány.

Jednotlivci, kteří nemohli vystopovat svou rodinu neměli dědictví v národu Izraele. Bylo s nimi zacházeno jako s vyděděnými cizinci.

Tato okolnost samotná přispívala k silnému židovskému zaujetí na rodokmeny.

Proroctví

Proroctví také přispívala k židovskému zájmu o rodokmeny. Bůh sliboval lidem že mesiáš bude jeden z jejich potomků. Prokázat tento původ, to bylo důležité k udržování precizních rodokmenných zápisů.

Tabulka níže ukazuje sliby a jejich splnění.

Lidé	Slib	Splnění
Adam	Genesis 3:15	Lukáš 3:38
Abraham	Genesis 22:18	Matouš 1:1-2 Lukáš 3:34
Judah - Juda	Genesis 49:10 Micheáš 5:2	Matouš 1:2-3 Lukáš 3:33
Jesse - Jišaj	Izajáš 11:1, 10	Matouš 1:5-6 Lukáš 3:33
David	2. Samuelova 7:12-13	Matouš 1:1 & 6 Lukáš 3:31

Použití slova "syn"

Židé neužívali slovo *syn* v omezenějším smyslu, jak to my děláme dnes.

V Matouši 1:1 stojí Ježíš byl "syn Davida, chlapec Abraháma." " Toto naznačuje že David byl otec Ježíše, a Abrahám byl jeho dědeček. Žid by usuzoval že to Matouš nemínil, to byl pouze kdosi z generace mezi těmito osobami; ale že Ježíš byl potomstvo Davida, který byl potomstvo Abraháma. Tento fakt vyplývá i z veršů (Matouš 1:2-17), V židovské myslí, **slovo *syn* se týká někoho kdo nebyl doslovně, syn v prvním pokolení**, jak je běžné usuzovat dnes. To mohlo znamenat i potomstvo; které mohlo být vnuk, slavný vnuk, nebo syn více vzdáleného pokolení. Tento obyčej přeskokování pokolení může být nazýván "rodokmen se zkráceným vydáním."

Rodokmenný výťah (rodokmen se zkráceným vydáním)

Rodokmenný výťah není pouze v Matouši 1:1, ale také ve starém Zákonu. Srovnejte Ezdráš 7:1-3 s 1 Paralipomenon 6:7-10 (ekumenický překlad 5:33-36), a můžete vidět jak Ezdráš úmyslně přeskakuje šest pokolení z Merajóta k Azarjáši (synu Jochananovu).

Syn mohl také být použitý k popisu příbuzenství bez synovství. Přestože Zerubábel byl synovec Šealtíela (1 Paralipomenon 3:17-19) přesto byl nazván "syn Šealtíela" (Ezdráš 3:2, Nehemiáš 12:1, Ageus 1:12)

Jair byl taky ještě jedním příkladem těchto principů. Byl vzdálený příbuzný Manasese (Manases byl otec Makíra a Makír byl pradědečkem Jaira poz. překl. (1 Paralipomenon 2:21-23 a 7:14:15) přesto byl nazván "syn Manasese" v (Numeri 32:41, Deuteronomium 3:14, 1 Královská 4:13

Ukázali jsme si že slovo *syn* může být aplikováno k několika typům vztahů.

2. Matoušova interpretace

Matoušův rodopis Ježíše

Matouš psal k Židům, prezentoval Ježíše jako krále z Židů. Vysvětlení je v Matouši 1:1-17. ukazuje, že Ježíš byl legální dědic trůnu Davida, a cennost jeho rodokmenu. Tato skutečnost má bezprostředně nastavit další verše o Ježíši který byl "syn Davida a chlapec Abrahámův." Jeho příbuzenství k Davidovi vládci Izraele je uvedeno již dříve u Abraháma, praotce Izraele.

Matoušův rodopis sleduje předky Josefa, právního otce Ježíše.

Struktura rodokmenu

Matoušova struktura potomstva z otce k synovi, začíná s Abrahámem. Dodatečně, se rodopis dělí v třech skupinách po čtrnácti pokoleních, oddělený u důležité historické směrnicí (Matouš 1:17)

Tři divize Matoušova rodopisu jsou:

1. Od Abraháma k panování krále Davida (Matouš 1:2-6)
2. Od Davidova království k Babylónskému zajetí (Matouš 1:6-11)
3. Od propuštění z Babylónského zajetí po Krista (Matouš 1:12-16)

Jména v Matoušově vysvětlení

Jména v každé divizi se objeví níže v tabulce

Od Abrahama k Davidovi	Od Davida k zajetí	Od propuštění ke Kristu
Abraham	David	Jekoniáš (Jehojakím)
Izák	Šalamoun	Salatiel (Šealtiel)
Jákob	Abiáš	Zerobabel (Zerubábel)
Juda	Asaf	Abuid
Fares	Jošafat	Eljakím
Chesróm	Jóram	Azór
Arni (Aram)	Uziáš	Sádok
Amínadab	Jótam	Achim
Naason	Achaz	Eliud
Salomon (Sala)	Echeziáš	Eleazar
Boaz	Menase	Mattan

Obéd	Amos	Jákob
Isaj	Joziáš	Josef
David	Jekonijáš (Jechoniáš)	Ježíš Kristus

Zestručněný rodokmen

Matoušův zestručněný rodopis který opomíjí některá jména se objeví i v dřívějších zápisech. Někteří spekuluji že zestručněné seřazení mělo pomáhat v učení se zpaměti. Rodokmenný výtah má biblický precedent, protože byl používán i dříve. **(používali ho i pisatelé starého zákona pozn. překl.)**

Zopakovaná jména

Ono je důležité všimnout si že Matouš neřekl že tam byl souhrn 42 pokolení (14 násobeno 3). On v tomto pořadí ukazoval že to znamenalo 14 pokolení od Abraháma k Davidovi, 14 od Davida k Babylónskému zajetí, a 14 od uvolnění po Krista.

Jména od Davida po Jekonjáše jsou zopakována v rodopisu. Davidovo jméno je opakováno neboť on byl živ když první divize končí, a ta druhá divize začala. Jekonjášovo jméno může být zopakováno neboť bylo chybně opsáno Jekonjášův otec byl Jehoiakím. Jména měla podobné hláskování.

Daná skutečnost, že některé starověké rukopisy pojmu obojí jména, není nerozumná připustíme že přepisovač může přehlédnout lišící se hláskování, a opakovat Jekonjášovo jméno.

3. Zaznamenané ženy

Ženy v Kristově rodopisu

Matouš zahrnuje pět žen v jeho rodokmenu Krista.

Toto je význačné jelikož to nebylo obvyklé pro židy zahrnovat ženy v jejich zápisech.

Stejná více pozoruhodná je skutečnost, že Matoušův rodopis zahrnuje některé ženy jenž měly pochybnou historii.

Těchto pět ženy zahrnutých v rodokmenu jsou: Tamar, Rachab, Rút, Batšeba, a Marie.

Tamar: Genesis 38:6-30

Tamar byla dcera (snacha Judova) v řádu z Judy. Byla bezdětná vdova, již byl dán manželův bratr v právu po manželově úmrtí. Z tohoto manželství, by její potomci pokračovali v jméně a dědictví po zemřelém. Takový svazek byl později nazvaný Levirátní manželství (5. Moj. 25:5-6) Bohužel, Tamařin další manžel bratr po prvním manželovi odmítal s ní obcovat. Bůh jej pro toto zabil. Později, Juda nedal Tamar žádnému z jeho dalších synů. Tak Tamar přestrojená sama jako běhna svedla Judu. Skrz něho, se stala se matkou Farese.

Rachab: Jozue 2.1-24

Rahab byla nevěstka jenž žila v Jerichu. Skryla špehy od Jozueho. Protože to udělala, Izraelci ušetřili její život když dobyli Jericho. Ona se později stala manželkou Salomona, a matka Boaze. Rachabina důvěra byla později chválena (žid 11:30-31).

Rút: Rút 1:1 - 4:22

Rút byla cizinka ze země Moáb. Byla vdova po Židovi. Její matka z manželovy strany, Naomi, také žila v Moábu. Naomi přicestovala do Izraele poté co ji rodina zemřela. Rúťina oddanost byla nezvyklá. Opustila její vlastní zemi a následovala Naomi. Zatímco byly v Izraeli, Ruth se vdala za Boaze, jednoho z Naominých příbuzných. Ruth se později stala matkou Obéda, dědečka Krále Davida.

Bat-šeba: 2 Samuelova 11:1-27

Bet-šeba byla manželka Chetejce Uriáše, který byl poddaný v armádě krále Davida. Ona a David měli cizoložnou aféru. Když David zjistil že Bet-šeba byla těhotná, pokusil se to zakrýt tím že povolal Uriáše domů z války, doufajíc že Uriáš bude obcovat se svou ženou. Uriáš přišel domů do Jerusalema ale nechtěl ležet s Bet-šabou protože byl dlouho v Izraelské armádě ve válce. Tak, David poslal Uriáše nazpět do boje, s příkazy že Uriáš měl být opuštěn když boje byly nejzuřivější. Poté co Uriáš byl zabit tímto způsobem David si vzal Bet-šebu za vlastní manželku. Bůh je za to trestá a zabíjí jejich první dítě.

Bet-šeba se později stává matkou Šalamouna.

Marie: Matouš 1:18-25, Lukáš 1:26-56

Marie byla matka Ježíše a manželka Josefa.

Byla nedotčená (panna) když Ježíš byl počat svatým duchem.

Josef byl už zasnouben s Marií, když zjistil že je těhotná. Zamýšlel jí nechat a

tajně odejít protože to bylo ostudné. Ale, anděl řekl Josefovi co se stalo.

Tak si Josef vzal Marii za manželku, a zachovával jí nedotčenou (jako pannu) dokud se Ježíš nenarodil.

Během jejího těhotenství, si Marie ukracovala dobu s její příbuznou Alžbětou, která byla matkou Jana Křtitele. (Lukáš 1:39-56). Marie nebyla trvale (po celý svůj život) panna, protože se později stala matkou ostatních synů a dcer (Matouš 13:55-56).

Marie byla vdova v době Ježíšovy smrti. O Chvilku později, na kříži jí Ježíš předává do péče Janovi, jeho apoštolovi. (Jan 19:25-27)

4. Lukášovo vysvětlení**Lukášův rodokmen Ježíše**

Tento záznam je v Lukáši 3:23-38. Lukáš byl lékař. Pečlivě vyšetřoval život Krista a napsal knihy Lukáše a Skutky apoštolů. (Koloským 4:14, Lukáš 1:1-4, Skutky 1:1).

Lukášovi posluchači

Původní čtenáři Lukášova díla byli řečtí křesťané. Zatímco Matouš psal k židům, Lukáš psal pro Řeky.

Matoušův rodokmen zdůrazňuje Ježíšův nárok na trůn Davida. Zatímco Lukášovi čtenáři byli méně zaměřeni na splnění židovských proroctví a jeho rodokmen se soustředil spíše na Ježíšův původ z Boha. V tomto rodokmenu nebyl umístěn důraz na to že Ježíš byl potomkem krále Davida.

Důvod pro rozdíly

Rozdíly mezi rodopisy Matouše a Lukáše mohou být přisuzovány skutečnosti, že Matouš se zaměřil na rodový původ z Josefa, zatímco Lukáš se zaměřil na ten z Marie.

Speciální umístění rodokmenu.

Umístění Lukášova rodokmenu následuje po křtu Krista. Když byl Ježíš pokřtěný, Bůh řekl "toto je můj milovaný syn." Okamžitě po této události, jako by k prokázání Božího prohlášení, Lukáš vkládá rodopis.

Povzbuzení Řeckých křesťanů

Rodokmen vrcholil poukázáním na to, že Ježíš byl "syn Adama, ten zas syn Boha" (Lukáš 3:28). Takto je zdůrazněné i lidství Ježíše, a rovnost všech křesťanů, nehledě na etnický původ.

Křesťané židovského původu dříve považovali řecké křesťany za nižší než sebe (Skutky 15:1-31, Galatským 2:11-16). Lukášův rodokmen zdůrazňuje skutečnost, že Ježíš byl syn Boha. Protože všichni lidé jsou stvořeni k obrazu Božímu (Genesis 1:26-27). Toto může být zdrojem povzbuzení pro řecké křesťany.

5. O Josefovi

Josef v Kristovu rodopisu

Matouš a Lukáš ukázali, že Josef byl legální rodič, ale ne genetický rodič Ježíše. Ježíš byl zázračně počat v Marii, skrze ducha svatého. Z důvodu že byl Mariiným manželem, byl Josef považován za Ježíšova otce. Protože se Ježíš narodil do Josefovy rodiny, byl zákonný dědic. Skrze Josefa, Ježíš získal po právu nárok na trůn Davida.

Ačkoli Ježíš byl právní potomek Josefa, nebyl fyzický (biologický) potomek. Lukášův rodokmen přímo poukazuje na tuto spornou otázku, když říká, že Ježíš byl "pravděpodobně syn Josefa" (Lukáš 3:23). Lidé zřejmě předpokládali, že Josef byl biologický otec Ježíše, když on jím ve skutečnosti nebyl (Matouš 13:55).

Kdo byl Josefův otec?

Na první pohled, se Matouš a Lukáš zdají být v nesouladu pokud se týče kdo byl otec Josefa. Matouš uvádí, že byl syn Jakuba, zatímco Lukáš prohlašuje, že byl syn Heliho. Naštěstí, jiný zdroj pomáhal badatelům v rozpletení této záhady.

Jeruzalémský Talmud (soubor židovské náboženské tradice) uvádí, že Marie byla dcera Heliho (Haggigah, Kniha 77,4). Josef byl zeť Heliho. Lukáš mohl oprávněně nazývat Josefa "synem Heliho" protože to byl tehdy dle užití slova "syn". Nadto, užití slova zeť jako syn mělo biblickou tradici. Více k tomuto tématu je v odkazu "použití slova syn" v židovském rodopise. Takže, Josef byl syn Jakuba, a zeť Heliho.

6. Jójakímovo prokletí

Jójakímovo prokletí

Neobvyklé prokletí v Jeremiáši 36:1-32 dává nový pohled na panenské narození Ježíše.

Prokletí

Jójakím byl král Izraele. Rozzlobil Boha tím, že spálil svitek, který napsal prorok Jeremiáš. Bůh prokletému Jójakímovi oznamuje, že žádný z jeho dětí nebude sedět na trůně Davida (Jeremiáš 36:29-31). Ačkoli Jójakím měl děti, bible ukazuje, že nikdo z nich nikdy nevládl jak by po králi Davidovi měli.

Problém

Josef, otec Ježíše, byl jedním z Jójakímových potomků (skrze Jekonjáše). Josefovo potomstvo si nemohlo nárokovat Davidův trůn kvůli prokletí. Ježíš si ale činil nárok na trůn Davida (Lukáš 1:32, Skutky 2:30, Židům 12:2). Jestliže Ježíš byl zplozen Josefem, prokletí by bylo v rozporu. Navíc, Bůh slíboval Davidovi, že jeden z jeho fyzických potomků bude vládnout na trůnu jeho království navždy (2 Samuel 7:12-13). Což objasňuje, že Josef nemohl být genetickým otcem budoucího krále Izraele. Bylo by nemožné splnit oba požadavky, prokletí a slibu předurčení. Jeden muž musí být obojí, dědic i potomstvo Davida, bez toho aby byl genetickým potomkem Jójakíma. Tento problém požadoval Božské řešení.

Řešení

Bůh udělal řešení skrz zázrak narození z panny. Ačkoli Josef byl jedním z Jójakímových potomků (skrz Šalamouna), Marie nebyla. Ona byla potomek Nátána, jednoho z dalších Davidových synů (Lukáš 3:31). Boží slib Davidovi byl splněn, protože Marie byla biologický rodič Ježíše. Narození z panny tedy potvrzuje i prokletí jenž Bůh vyslovil nad Jójakímem. Královský majestát byl zděděn dle práva. Od Josefa, Ježíš zdědil právní nárok k trůnu Davida. Avšak, on byl vyňatý z prokletí Jójakíma, protože Josef nebyl jeho genetický otec. Takto byl zázrak Božího narození z panny dokonalý dvěma způsoby. První, udělil Ježíši právní

nárok k trůnu Davida. A druhý, udržoval celistvost prokletí jenž Bůh vyslovil nad Jójakímem. Vskutku, Ježíš nebyl jeden z Jójakímova potomstva.

7. Námitky

Domnělé rozpory

Diskuse o rodokmenech by byla neúplná, aniž bychom rozvažovali nad nějakými zjevnými rozpory mezi záznamy. Část nejběžnější námitek je zde vyzvednutá.

To co jsme vyslovili ve větších podrobnostech v předcházejících informacích, si krátce shrňme.

1. Jestliže Matouš signalizuje 42. generací od Abrahama k Ježíši, proč se objevuje jen 41. jmén v jeho rodokmenu?

Toto je běžná námitka, kterou bychom při zběžném pohledu na Matouše 1:17 mohli namítat.

Nicméně, podrobné zkoumání ukazuje, že Matouš rozdělil rodokmen až do tří historických divizí, z nichž každá obsahovala čtrnáct generací. Davidovo jméno se opakovalo, protože ho chápal jako konec první divize a začátek druhé.

2. Matoušův rodokmen je neslučitelný se Starozákonními záznamy, ty ukazují že Matouš přeskakoval generace.

Matoušův rodokmen byl vědomě zkrácen. Toto mohlo pomáhat při učení se zpaměti z tabulek.

Pisatelé Starého zákona také zestručňovali jejich genealogické záznamy, takže Matouš měl biblicky podloženou tradici k takovému činu. (srovnej Ezdráš 7:1-3 s 1 Paralipomenon 6:7-10; ekumenický překlad 5:33-36).

3. Srovnání ukazuje že Matouš i Lukáš nemají zapsaná stejná jména v jejich rodokmenech. Jelikož nejsou mezi sebou v harmonii, jeden nebo oba dva musí být chybné.

Matouš i Lukáš mapují dvě rodinné historie. Matouš zaznamenal předky Josefa, právního otce Ježíše. Lukáš zaznamenal předky Marie, biologické matky Ježíše.

Odlíšnost jmen je přirozená, daná skutečností, že oba autoři představují dva různé rodokmeny.

4. Lukáš uvádí, že Josef byl syn Heliho, zatímco Matouš ho uvádí jako syna Jakuba.

Jeruzalémský talmud ukazuje, že Josef byl zeť Heliho. Josefův otec byl Jakub. V prvním století bylo zvykem uvádět zetě jako syna. Tímto způsobem Lukášovo sdělení bylo kulturně správné.

8. Pozoruhodný závěr

Závěr z pozorování

Instruovat spolehlivé osoby , aby nevyučovali cizí doktríny, ani se nedvořili mýtům a nekonečným rodokmenům, které způsobují bezvýznamné spekulování, radši než aby se podpořili řízení Božímu..."

~ Pavlova rada Timoteovi (1 Timoteovi 1:3-4)

1 Timoteovi 1:3 *Když jsem odcházel do Makedonie, žádal jsem tě, abys dále zůstal v Efezu a nikomu nedovolil učit odchylným naukám*

4) *a zabývat se bájemí a nekonečnými rodokmeny, které vedou spíše k jalovému hloubání, než k účasti víry na Božím záměru.*

Pavlova rada

Pavel dal Timoteovi rozumnou radu. Rozdíly v rodokmenech zvýší mnoho otázek. Připustíme, že velká část dokumentace, která by nám umožnila vykreslit absolutní závěry není dostupná.

Namísto rozhovořit se o mnoha spekulacích s ohledem na rodokmeny, se tento článek soustředil na nejvíce pravděpodobnou pravdu.

Odezva židů z prvního století.

Většina židů v prvním století byla gramotná, hlasití oponenti křesťanství. Na rozdíl od novodobých učenců, oni měli přístup k původním genealogickým záznamům. Měli-li rodokmeny být nepřesné, bylo by snadné to pro Žida z prvního století prokázat.

Ať už židé měli obojí, sklony i schopnosti vyvrátit tyto rodokmeny, neudělali to. Z toho bychom mohli učinit závěr, že jejich mlčení je svědectví k přesnosti pisatelů evangelia.

Další sporné otázky

Stručnost a jasnost byla klíčem v uvažování nad touto prací. Materiál představený zde, se omezuje na to, co autor považuje za nejvíce závažné a věrohodné.

Bylo by povrchní nevšímat si ostatních sporných otázek týkajících se rodokmenů. Následující sporné otázky nebyly prezentovány, ale můžou být zajímavé.

- Římské spálení genealogických záznamů.
- Možnosti Levirátního mnohoženství.
- Teorie že oba rodokmeny jsou přes Josefa.
- Diskuze o Šealtielovi a Zerubábelovi.

Odkazy

Mnoho toho bylo napsáno co se týče Ježíšova rodokmenu. Některá další místa, která dále prozkoumávají toto téma jsou uvedena níže.

[Rodokmeny bible: Zanedbaný předmět.](#)
[Rodokmeny v Matouši a Lukášovi.](#)

[Problematika rodokmenu Ježíše.](#)

[Tvrký vršek školy teologie.](#)

(Tyto další texty jsou v angličtině budeme se je snažit v co nejkratší době pro vás přeložit.)

Z anglického originálu přeložil: P.B. (Použitá přeložená vlastní jména osob jsou z ekumenického překladu bible).